Roll No. ____________________ [Total No. of Pages : 2

PGIIS-2001 A-19

M.A. II - Semester Degree Examination
SANSKRIT
(Sanskrit Poetry)
Prescribed Text :- Raghuvamsa of Kālidāsa (Canto I)
Paper - H.C. 2.1

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

सूचनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

I. कालिदासस्य शौलिमधिकृत्य प्रबन्धमारचयत। (16)

(अथवा)

कालिदासस्य देश-काल कृतिविषये प्रबन्धमारचयत।

II. महाकाव्येषु रघुवंशस्य महत्त्वं किम्? विवृणुत। (16)

(अथवा)

दिलीपोदितं सन्तानविहीनस्य राज्ञः दशान् वर्णयत।

III. दिलीपस्य गुणवर्णनं कुरूत। (16)

(अथवा)

रघूणां अन्वयं ग्रन्थोक्तदिशा विशदयत।

IV. चतुर्णां ससन्दर्भं विवृणुत। (4×4=16)

1) तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम्।
2) यशसे विजिगीषूणां प्रजायै गृहमेधिनाम्।
3) सहस्रगुण मुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः।
4) गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य सप्रसवा इव।
5) अपि लङ्घितमध्वानं बुबुधे न बुधोपमः।
6) बिभ्रती श्वेतरोमाङ्कं सन्ध्येव शशिनं नवम्।

Scanned by CamScanner

(4×4=16)

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत।

1) नन्दिनी।
2) वसिष्ठाश्रमः।
3) दिलीपस्य राज्यभारवर्णनम्।
4) कुलकश्लोकाः।
5) रघुवंशः।
6) महाकाव्यलक्षणम्।

Scanned by CamScanner

Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 1

PGIIS-2002 A-19

M.A. II - Semester Degree Examination
SANSKRIT
Linguistics (Indo - European)
Paper - H.C. 2.2

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

सूचनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

I. एषु चत्वारि उत्तरयत। **(4×16=64)**

1) भाषोत्पत्तिवादानधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत।
2) भाषाशास्त्रंप्रति प्राचीनभारतीयानां उपायनं विवृणुत।
3) अर्थपरिवर्तनं नाम किम्? विवृणुत।
4) भाषायाः वांशिकवर्गीकरण मधिकृत्य प्रबन्धमारचयत।
5) वर्णानां स्थानप्रयत्नविवेकं विवृणुत।
6) भाषायाः प्रयोजनमधिकृत्य प्रबन्धमारचयत।

II. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत। **(4×4=16)**

1) वर्नर् नियमः।
2) विषमीकरणम्।
3) प्राक्रतभाषा।
4) इण्डो-यूरोपियन् भाषापरिवारः।
5) अर्थविस्तारः।
6) स्वरभक्तिः।

Scanned by CamScanner

Roll No. ____________________ [Total No. of Pages : 2

PGIIS-2004 A-19

M.A. II - Semester Degree Examination

SANSKRIT

(Alankārashāstra - II (B))

Prescribed Text : Kāvyaprakāsha of Mammata (Ch. I, II & X)

Paper - S.C. 2.2

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

सूचनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

I. अलङ्कारशास्त्रे काव्यप्रकाशस्य स्थानं निर्धरत। **(16)**

(अथवा)

मम्मटस्य देश-काल-कृतिविषये प्रबन्धमारचयत।

II. मम्मटमते काव्य प्रभेदान् सोदाहरणं विवृणुत। **(16)**

(अथवा)

लक्षणा तेन षड्विधा। विशदीकुरूत।

III. मम्मटानुसारेण रूपकालंकारं **अथवा** अतिशयोक्त्यलङ्कारं सोदाहरणं विवृणुत। **(16)**

IV. चतुर्णां ससन्दर्भं विवृणुत। **(4×4=16)**

1) कान्तासम्मिततयोपदेशयुजे।

2) अव्यङ्ग्यं त्ववरं स्मृतम्।

3) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते।

4) लक्षणाऽऽरोपिता क्रिया।

5) साधर्म्यं उपमा भेदे।

6) सम्भावनमथोत्प्रेक्षा प्रकृतस्य समेन यत्।

②

Scanned by CamScanner

(4×4=16)

V. <u>चतुर्णां</u> टिप्पणीः लिखत।

1) काव्यहेतुः।

2) काव्यलक्षणम्।

3) अपह्नुतिः।

4) दीपकम्।

5) तात्पर्यार्थः।

6) गुणीभूतव्यङ्ग्यम्।

Scanned by CamScanner

Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 1

PGIIS-2003 A-19

M.A. II - Semester Degree Examination

SANSKRIT

(History of Vedic Literature)

Paper - H.C. 2.3

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

सूचनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. एषु चत्वारि उत्तरयत। **(4×16=64)**
   1) ऋग्वेदस्य कालमधिकृत्य प्रबन्धमारचयत।
   2) वेदकालीन सामाजिकस्थितिं निरूपयत।
   3) यजुर्वेदस्य वैशिष्ट्यं विमर्शयत।
   4) ब्राह्मणग्रन्थप्रतिपादित विषयान् संगृह्य लिखत।
   5) वेदाङ्गानां महत्त्वं विवृणुत।
   6) उपनिषत्प्रतिपादितविषयान् विवेचयत।
2. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत। **(4×4=16)**
   1) सायणाचार्यः।
   2) सामवेदः।
   3) आरण्यकम्।
   4) अथर्ववेदः।
   5) प्रातिशाख्यम्।
   6) संवादसूक्तानि।

4

Scanned by CamScanner